

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 OSLO
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref:

Vår ref: 15/1989

Vår dato: 28.04.2017

Innspill til stortingsmelding om offentlige anskaffelser

Vi viser til departementets nyhetsoppslag av 20.03.17 på regjeringen.no, med invitasjon til å gi innspill til stortingsmelding om offentlige anskaffelser.

Arbeids- og velferdsetaten er en stor offentlig innkjøper i Norge. Verdien av årlige anskaffelser foretatt i Arbeids- og velferdsetaten overstiger 15 milliarder kroner årlig. Arbeids- og velferdsetaten har et egen spesialisert anskaffelsesseksjon i Arbeids- og velferdsdirektoratet som gjennomfører sentrale anskaffelser for NAV innenfor blant annet IT, administrative tjenester, konsulenttjenester, eiendomsdrift, tekniske hjelpemidler og arbeidsmarkedstiltak. Det gjennomføres også betydelige anskaffelser ute i fylkene og de lokale enhetene i NAV av blant annet arbeidsmarkedstiltak. Arbeids- og velferdsdirektoratet samarbeider også tett med Statens innkjøpssenter om inngåelse av landsdekkende rammeavtaler for statlig sektor. Arbeids- og velferdsdirektoratet ønsker å komme med enkelte innspill til den kommende stortingsmeldingen om offentlige anskaffelser.

Om regelverk

Prosessene rundt gjennomføringen av offentlige anskaffelser er strengt regelstyrte. Lov- og forskrift om offentlige anskaffelser gir svært detaljerte anvisninger på hvordan en oppdragsgiver må gå frem for å gjennomføre en lovlig anskaffelsesprosess. Regelverket gir også leverandørene betydelige rettigheter ovenfor oppdragsgiver, og muligheter til å håndheve disse rettighetene for domstolene eller Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). De høye kravene og det ekstreme detaljeringsnivået i regelverket gjør det meget krevende for en oppdragsgiver å få gjennomført en korrekt prosess, og risikoen for å trå feil er høy. På tross av de forsøk som i den senere tid har vært gjort for å forsøke å forenkle regelverket for offentlige anskaffelser, mener Arbeids- og velferdsdirektoratet at regelverket fortsatt er for omfangsrikt og for detaljert. Arbeids- og velferdsdirektoratet ønsker at Nærings- og fiskeridepartementet fortsetter arbeidet med å forenkle regelverket, slik at man kan få redusert de betydelige administrative byrdene regelverket påfører både oppdragsgivere og leverandører.

ARBEIDS OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Økernveien 94 // 0579 OSLO
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no //

Regelverket for offentlige anskaffelser er i stor grad et EU-skapt regelverk. Det er derfor viktig at departementet posisjonerer seg slik at Norge får et tidlig og tydelig inngrep i de prosesser som pågår med denne regelverksutviklingen i EU.

Om metodikk

NAV har deltatt i Nasjonalt program for leverandørutvikling i regi av NHO, DIFI og KS siden programmet startet. Som ledd i dette programmet har NAV vært med å utvikle metodikk for gjennomføring av innovative anskaffelser. NAV har gjennomgående gode erfaringer med anvendelsen av denne metodikken i konkrete anskaffelser, og vil anbefale denne til departementet og til andre offentlige innkjøpere. Gjennom dialog med markedet, behovs- og funksjonsbaserte kravspesifikasjoner, konkurransegrunnlag på høring m.m. klarer man å få til bedre tilbud, færre feil, og lavere konfliktnivå enn vi opplevde før vi tok disse metodene i bruk. Selv om anvendelsen av disse metodene kan være tid- og ressurskrevende i en oppstartsfase, opplever vi at de normalt totalt sett gir positive gevinster i anskaffelsene.

Om effektivisering

Anskaffelsesregelverket har etter hvert vokst seg ut for å ivareta også en hel rekke andre samfunnshensyn enn effektive og riktige offentlige anskaffelser. Vi tenker her f.eks. på regelverkets krav til å ivareta miljøhensyn, menneskerettigheter, lønns- og arbeidsvilkår, lærlingeplasser, universell utforming m.m. Vi har forståelse for at offentlige anskaffelser kan være et viktig og effektivt verktøy i å endre atferd hos oppdragsgivere, leverandører og befolkningen for øvrig, og at det således kan være fristende å innlemme stadig nye politiske hensyn i regelverket. Vi vil samtidig minne om at dette hele tiden øker kompleksiteten i regelverket og i de anskaffelsesprosessene man må gjennomføre. Vi vil av den grunn advare mot en fortsatt utvikling der stadig flere samfunnshensyn tas inn i anskaffelsesregelverket. Når det gjelder de hensyn man eventuelt likevel velger å ta inn, bør man sørge for at oppdragsgivere og leverandører kan etterleve disse kravene på en enklest mulig måte. Her bør DIFI eller et annet sentralt organ få i oppgave å sørge for å utarbeide standardiserte krav, maler, egenerklæringskjema og veiledninger, slik at ikke alle offentlige oppdragsgivere må utarbeide varianter av dette selv.

Annet

Vi viser for øvrig til de innspillene vi har gitt til departementet i høringsuttalelsene til disse tre tidligere høringene på anskaffelsesområdet:

Høring - forslag om samordning av statlige innkjøp:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/bbf552b9ca1e476ca7ea2a0bae6af9c2/nav.pdf>

Høring – NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser,
Forenkling av det norske anskaffelsesregelverket:

https://www.regjeringen.no/contentassets/3a2f5a14fb1a41b2b78f2d68694a922e/arbeids_og_velferdsdirektoratet.pdf

Høring - endring i lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrifter som ledd i gjennomføring av tre nye anskaffelsesdirektiver:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/fc22c5b0590a4cefb69dd8660c9b425d/arbeids--og-velferdsdirektoratet.pdf>

Avsluttende betraktninger

Arbeids- og velferdsdirektoratet har tidligere i forbindelse med høring av forenklingsutvalgets rapport, og i forbindelse med høringen av implementeringen av EU-direktivene, fremmet ønske at det skjer en kraftig og reell forenkling av regelverket for offentlige anskaffelser. Dette ønsket består fortsatt, og vi ber om at departementet i størst mulig grad benytter det handlingsrommet som anskaffelsesdirektivene gir til regelverksforenkling. I dette legger vi blant annet at vi ønsker at departementet ikke lager «skal-regler» i større utstrekning enn det direktivene krever, og at man søker å skape best mulig sammenheng mellom det særnorske anskaffelsesregelverket, og det direktivskapte regelverket.

Vi ønsker departementet lykke til med det videre arbeidet med denne stortingsmeldingen, og bistår gjerne med mer informasjon dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
Økonomi- og styringsdirektør

Hege Brinchmann
Seksjonssjef

Kopi til: Arbeids- og sosialdepartementet